Vijetnamski jezik

Vijetnamski jezik, (ISO 639-3: vie (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=vie); *tiếng Việt*, ili manje često *Việt ngữ*, anamitski) je jezik formalno znan prije Francuske kolonizacije kao **anamski** (po francuskom protektoratu Annamu, vijetnamski *An Nam*), sa službenim i nacionalnim statusom u Vijetnamu. Materinski je jezik Vijetnamcima (*người Việt* ili *người Kinh*), koji čine oko 86% populacije u Vijetnamu, te oko tri milijuna Vijetnamaca, koji žive u Sjedinjenim Američkim Državama. Govori se i kao drugi jezik kod nekih vijetnamskih etničkih grupa. Svrstava se u Austroazijsku grupu jezika, s mnogo govornika. Mnoštvo riječi iz jezika pripada kineskom jeziku, a neke su riječi čak uzete iz jezika kakvi se govore u Europi, najviše iz latinskog i grčkog, a izvorno se pišu pomoću kineskih znakova i pisma. Jezik se također rabi u Kambodži, Francuskoj, Australiji i Kanadi. 70-73 milijuna ljudi vijetnamski govori kao materinski, a kao strani ukupno 80 milijuna. Vijetnamski jezik danas koristi latinično pismo, s aditivnim dijakriticima i 5 tonova (bez nemarkiranog tona, vidi dolje), koji se dodatno koriste, i, osim toga, vijetnamski jezik trenutno nema službenog regulatora. *Quốc Ngữ* ("nacionalno pismo") je naziv za službeno pismo vijetnamskog jezika. Ukupno 68.634.000[1]

Vijetnamskom govornom jeziku quoc-ngu latinicu su u 17. stoljeću prilagodili portugalski misionari, kako bi lakše mogli tiskati vijetnamska izdanja Biblije u svojim tiskarama u Makaou. Vijetnamski literati, pismeni ljudi, školovani na konfucijanskim klasicima, nisu se kanili odreći kineskih hijeroglifa ni starokineskog jezika, koji se poput latinskog u Europi dulje održao u uporabi u Vijetnamu nego u svojoj domovini. Službeno je quoc-ngu postao državnim jezikom, a latinica pismom Vijetnama tek u posljednjim danima japanske uprave, kad su Japanci ožujačkim udarom 1945. godine uklonili ostatke francuskoga činovništva i formalno proglasili neovisnost svojih tadašnjih vijetnamskih marioneta.[2]

Kao i ostali nacionalni jezici etničkih grupa, vijetnamski jezik govori se službeno u Vijetnamu, ali i kod etničkih manjina. Govori se i izvan Vijetnama, najviše u SAD-u, gdje se nalazi više od milijuna govornika, ponajviše u Teksasu, Arkansasu, Louisiani i Kaliforniji. U Australiji se nalazi nešto preko 600.000 govornika.

Vijetnamski jezik
Tiếng Việt

Države **govorenja:**	Vijetnam SAD Kambodža Francuska Australija Kanada
Regije **govorenja:**	Jugoistočna Azija
Broj govornika:	70-73 milijuna (kao materinski jezik 80 milijuna (kao strani jezik)
Rang:	13-17 (materinski jezik); s koreanskim, telugu, marati i tamilskim jezikom
Razredba:	Austroazijski jezici Mon-Khmer Viet-muong **vijetnamski jezik**
Jezični kôd	
ISO 639-**1**:	vi
ISO 639-**2**:	vie
ISO 639-**3**:	[[iso639-3:vie (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=vie)|vie (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=vie)]]

Vidi također: Jezik | Jezične porodice i jezici | Popis jezika po kodnim nazivima |Dodatak: Popis jezika

Prema Ethnologueu, vijetnamski se također govori u Kini, Obali Bjelokosti, Finskoj, Njemačkoj, Laosu, Martiniku, u Nizozemskoj, Novoj Kaledoniji, Norveškoj, u Filipinima, Poljskoj, Rusiji, Danskoj, Švedskoj, Senegalu, Tajlandu, Ujedinjenom Kraljevstvu, Japanu, Koreji i Vanuatuu. Glasovi vijetnamskog jezika su:

a [a]

ă [a]

â [ʌ]

b [b]

c [k]

ch [c]

d [z], [j]

đ [d]

e [ɛ]

ê [e]

g [g/ɣ]

(gh [g/ɣ])

h [h]

i [i]

k [k]

kh [x]

l [l]

m [m]

n [n]

ng [ŋ]

(ngh [ŋ])

nh [ɲ]

o [ɔ]

ô [o]

ơ [ɤ]

p [p]

ph [f]

qu [kw]

r [z], [ɾ]

s [s], [ʂ]

t [t]

th [tʰ]

tr [tʂ], [tɾ]

u [u]

ư [ɯ]

v [v], [j]

x [s]

y [i]

Osim ovih glasova vijetnamske abecede, postoje još i tonovi (plus nemarkirani ton), kojih ima 6 (s nemarkiranim tonom), a to su á, à, ã, ả i ạ.

Izvori

1. Ethnologue (16th) (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=vie)
2. Vladimir Baum-Rat na Crvenoj rijeci, Novinarsko izdavačko poduzeće, Zagreb 1958., str. 136.

Vanjske poveznice

- Ethnologue (14th) (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=VIE)
- Ethnologue (15th) (http://www.ethnologue.com/15/show_language.asp?code=vie)